

Akkerbouwbedrijf Avermaete- Es (Wommersom, Linter)

Bedrijf

Ons akkerbouwbedrijf bevindt zich in de rijke leemstreek in het Zuidoosten van de provincie Vlaams Brabant. Mij vrouw en ik zijn de derde generatie die dit bedrijf uitbaten en de vierde generatie is in aantocht. De voornaamste teelten op ons bedrijf zijn granen, maïs, suikerbieten, ajuin en aardappelen welke in een 1 op 4 rotatie worden verbouwd.

Motivatie

Het idee om agroforestry aan te planten kwam er nadat mijn vrouw en ik de beslissing genomen hadden om de 7 ha laagstam perenbomen net naast ons bedrijf te verwijderen. Dit naar aanleiding van het uitvoerverbod van Belgisch fruit naar Rusland. Het perceel zou terug omgezet worden naar akkerbouw en agroforestry werd hierbij aanzien als een kans om het bedrijf wat beter in te kleden. Maar ook het feit dat agroforestry voor de volledige oppervlakte meetelt als ecologisch aandachtgebied binnen de vergroening in het nieuwe GLB, speelde een rol in hun beslissing. De aanplant van 7 ha agroforestry helpt ons om te voldoen aan de verplichting om 5% ecologisch aandachtgebied te realiseren.

Keuze boomsoorten

Aanvankelijk ging de interesse vooral naar vruchtbomen zoals notelaar en zoete kers. Maar omwille van de combinatie met een akkerbouwrotatie zou de oogst van de vruchten niet mogelijk zijn. Daarom beslisten we eerder soorten te kiezen met oog op de productie van kwaliteitshout. Ook hiervoor kwam zoete kers aanvankelijk als boomsoort in aanmerking. Maar omwille van het 'little cherry virus' dat in onze de streek frequent voorkomt, zijn we van dit idee afgestapt. Het virus tast in sterke mate de vitaliteit van de bomen aan en kan soms zelfs leiden tot vroegtijdig afsterven van de bomen. Onze keuze ging uiteindelijk uit naar zomereik en zwarte notelaar en in mindere mate geënte walnoot.

Aanplantdesign

Bij het uitwerken van het aanplantplan moest er rekening gehouden worden met de breedte van de akkerbouwmachines. De breedte van mijn spuitboom (42m) was hierin bepalend, waardoor de bomenrijen op een afstand van 45m van elkaar werden aangeplant. Zo werd tussen elke bomenrij 42m voorzien voor de akkerbouwteelt en 3m voor de boomstrook.

Door deze boomstrook voldoende breed te maken, zijn we in staat deze in te zaaien en te maaien. Door dit maai-beheer wordt voorkomen dat de strook verruigd en een overgroeid wordt door onkruiden.

In totaal werden op 7 ha akkerland ruim 230 bomen aangeplant. Zoals je ziet op onderstaand plan werd een groot deel van deze bomen op de rand aangeplant. Dit was noodzakelijk om het verplichte minimum aantal bomen van 30 bomen per ha te halen, rekening houdend met de ruime afstand tussen de bomenrijen. We kozen ervoor grotendeels aan te planten met hoogstambomen en slechts in mindere mate met kleiner plantgoed.

Praktijkonderzoek

Vanuit het IWT onderzoeksproject was er interesse om bepaalde zaken in de praktijk uit te testen. Omwille van de beperkte praktijkervaring in Vlaanderen vond ik het belangrijk hieraan mee te werken op een deel van het perceel (± 2 ha). Zo werd er aangeplant met jonger plantgoed. De reden hiervoor is omdat vaak gezegd wordt dat de aanplant met jonger plantgoed beter zou zijn dan de aanplant met hoogstambomen. Zo zouden jonge bomen sneller groeien en zich beter aanpassen aan hun nieuwe omgeving. Door de snellere jeugdgroei zouden ze de achterstand op de hoogstammen vrij snel inhalen. Het jonge plantgoed is doorgaans ook goedkoper. Naast hoogstammen van zwarte notelaar en zomereik werden daarom ook van elke soort spillen en bosplantgoed aangeplant. Eveneens werden voor het bosplantgoed voor de helft van de boompjes beschermingskokers van het merk 'Tubex' voorzien. Zo wil men het effect van deze kokers op de groei nagaan. Tenslotte willen we ook in de praktijk nagaan wat de beste manier is om de boomstrook in te richten en te beheren. Hiervoor willen we verschillende zaadmengsel van de firma Ecossem (een Belgisch bedrijf gespecialiseerd in de productie van streekeigen bloemenmengsels) uitgetest. We zullen een klavermengsel, een graskruidenmengsel en een grasmengsel naast elkaar uittesten en opvolgen. De bedoeling van het inzaaien van deze stroken is in eerste plaats om ongewenste veronkruiding tegen te gaan en het beheer zo minimaal mogelijk te houden, maar eveneens wordt een meerwaarde verwacht voor insecten, klein wild en andere fauna.